

มาตรฐาน เกษตรอินทรีย์

โครงการพัฒนาระบบการผลิตมาตรฐานอินทรีย์ สำหรับเรือนจำชั่วคราว
ภายใต้โครงการกำลังใจในพระตำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

คำนำ

มาตรฐานเกษตรอินทรีย์เป็นข้อกำหนดในการปฏิบัติและการจัดการของเกษตรกรในการดูแลผลผลิตของตนเองให้ไร้สารเคมีตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดการผลิต อีกทั้งการจัดการสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการผลิตโดยใช้วิถีธรรมชาติที่ต้องอาศัยองค์ความรู้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ในการจัดการความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมเพื่อการผลิตอาหารที่ไร้สารพิษ เป็นการยกมาตรฐานเกษตรกรให้เป็นที่ยอมรับในการต่อสู้และแข่งขันต่อความเปลี่ยนแปลงของกลไกและความต้องการของผู้บริโภค

คู่มือมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เล่มนี้ ต่อเนื่องจากคู่มือเกษตรอินทรีย์ที่สำนักกิจการในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ได้จัดทำขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ต้องขังที่เข้าร่วมโครงการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในเรือนจำนำร่องได้เรียนรู้ในการพึ่งพาตนเองด้วยการเกษตรอินทรีย์แล้วในระยะเวลาหนึ่งเพื่อเป็นการยกระดับของการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการยอมรับตามมาตรฐานที่เป็นข้อกำหนดด้านเกษตรอินทรีย์สู่สากลจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์โดยได้รับความช่วยเหลือจากสถาบันบริการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เข้ามาดำเนินการในการให้คำปรึกษาการเรียนรู้ของผู้ต้องขังและเจ้าหน้าที่จนได้รับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของประเทศไทย (ออร์แกนิกไทยแลนด์) และเกษตรอินทรีย์สากล (USDA) ในเรือนจำนำร่องได้แก่ เรือนจำชั่วคราวแคน้อย จังหวัดเพชรบูรณ์ พร้อมกันนี้ ได้จัดทำ

คู่มือการเรียนรู้และการจัดการมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เล่มนี้ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางให้กับเรือนจำ/ทัณฑสถานต่างๆ ได้ใช้เพื่อพัฒนางานด้านการเรียนรู้ของผู้ต้องขัง เจ้าหน้าที่ และการเกษตรของเรือนจำต่อไป

ท้ายสุดสำนักกิจการในพระดำริฯ ต้องขอบคุณ รศ.ตณูวัต เพ็งอ้น ผู้อำนวยการสถาบันบริการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ และคณะ ที่ได้ช่วยสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้กับผู้ต้องขังในเรือนจำโดยทำให้ผลผลิตของผู้ต้องขังได้ผลิตขึ้นมีมูลค่าเพิ่ม และต้องขอขอบคุณ นายขวัญไชย สันติภราภาพ และนายเริงสิงห์ เชื้อแก้ว ที่ช่วยประสานงานและจัดการในทุกด้านให้เกิดเกษตรอินทรีย์ขึ้นในเรือนจำนาร่อง ขอขอบคุณ นางสาวนันทกาญจน์ เหมือนเพชร ที่ช่วยตรวจทานความสมบูรณ์ของเอกสาร

สำนักกิจการในพระดำริ
พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา
มิถุนายน 2558

มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล

ประเทศไทยใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีสังเคราะห์กำจัดศัตรูพืชมาเป็นเวลานานกว่า 40 ปี ทำให้เกษตรกรขาดทุนและบางท่านต้องจำเป็นสูตรออกมาว่าปลูกพืชชนิดนี้ควรใช้ปุ๋ยสูตรนี้ และใช้สารเคมีอะไรเพื่อกำจัดแมลงจนเรียกการทำเกษตรในยุคนี้เป็น **“ยุคเกษตรเคมีหรือเรียกว่าเกษตรเชิงเดี่ยว”** ท้ายสุดประเทศที่ส่งสารเคมีสังเคราะห์ดังกล่าวก็ไม่รับซื้อสินค้านั้นๆ โดยหว่านป่นปื้อนหรือไม่ปลอดภัย ข้อสำคัญคือผลิตเครื่องมือมาตรวจหาสารเคมีตกค้างในผลผลิตเกษตร พบเกินที่กำหนดก็ไม่ให้นำเข้า ปัจจุบันกระแสการบริโภคอาหารปลอดภัยได้ขยายไปทั่วโลก และประกาศว่าต่อไปนี้สินค้าเกษตรทุกรายการต้องมีคุณภาพปลอดภัย ได้มาตรฐาน **สามารถตรวจย้อนกลับได้ (Traceability)** และผลผลิตต้องไม่มีสารเคมีสังเคราะห์ปนเปื้อน เพื่อประโยชน์ต่อสุขภาพของประชาชนและไม่มีผลกระทบต่อผู้ผลิต ผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม เมื่อเป็นเช่นนี้ผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นอาหารที่ผลิตออกมาจะส่งผลดีต่อสุขภาพ ทำให้ผู้บริโภคมีสุขภาพดีไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเรื่องสุขภาพ ปัจจุบันพบว่าประเทศไทยต้องเสียค่ารักษาพยาบาลปีละไม่ต่ำกว่า 3 แสนล้านบาท และพบว่าเป็นมะเร็งและโรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นมากมายเป็นทั้งโรคที่ไม่ใช่โรคและโรคที่เกิดจากเชื้อโรค สาเหตุหนึ่งของโรคที่ไม่ใช่โรคเกิดจากการบริโภคอาหารโดยไม่ทราบที่มาของอาหาร

หมายถึงการทำการเกษตรโดยใช้สารเคมีสังเคราะห์การเกษตร ทั้งปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์ การจะปรับเปลี่ยนให้ประเทศไทยเปลี่ยนจากการผลิตอาหาร แบบที่ใช้สารเคมีมาเป็นระบบการผลิตอาหารอินทรีย์ (Organic Food) จึงเป็นทางเลือกสุดท้าย ทำให้รัฐบาลประกาศให้การทำเกษตรอินทรีย์เป็น วาระแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นอาณาจักรแห่งเกษตรอินทรีย์ หรือ “*Make Thailand : The Kingdom of Organic*” และเพื่อเป็นครัวของโลกในอนาคต

รองศาสตราจารย์ดนุวัต เพ็งอ้น
ผู้อำนวยการสถาบันบริการตรวจสอบ
คุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยในหลายสิบปีที่ผ่านมาได้มุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจกระแสหลักเน้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รายได้ประชาชาติ (GDP) ทางด้านการเกษตรก็เช่นเดียวกันได้มุ่งเน้นประสิทธิภาพการผลิตที่ต้องอาศัยสารเคมี ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เกิดปัญหาด้านสุขภาพทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค การทำการเกษตรอินทรีย์ถือเป็นทางเลือกหนึ่งในการแก้ปัญหาดังกล่าว ที่จะก่อให้เกิดความสมดุลและการพัฒนาที่ยั่งยืน เกษตรอินทรีย์พยายามประยุกต์กลไกและวัฏจักรธรรมชาติในการเพิ่มผลผลิตพร้อมทั้งพัฒนาจุลินทรีย์หรือชีวภัณฑ์ในการป้องกันและควบคุมศัตรูพืช เพื่อป้องกันการพัฒนาโรคและแมลงศัตรูพืช นอกจากนี้ยังป้องกันการพัฒนาความต้านทานของศัตรูพืชโดยเฉพาะโรคของพืชและแมลงศัตรูพืชอีกด้วย หลักการเกษตรอินทรีย์นี้เป็นหลักการสากล ที่สอดคล้องกับเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ - สังคม ภูมิอากาศ และวัฒนธรรมของท้องถิ่นด้วย

คู่มือมาตรฐานเกษตรอินทรีย์นี้เป็นคู่มือที่เกษตรกรสามารถนำไปปฏิบัติเองได้ เพื่อให้ได้สินค้าที่มีมาตรฐานสากลและสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ (Traceability) เป็นการดำเนินงานเพื่อสร้างความเข้มแข็งและยกระดับสินค้าสู่ตลาดสากล

ดังนั้นเกษตรกรควรอ่านและทำความเข้าใจเรื่องมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และนำไปปฏิบัติ การสร้างความเชื่อมั่นของสินค้าโดยเฉพาะพืชที่ปลูกในระบบเกษตรอินทรีย์ เนื่องจากระบบเกษตรอินทรีย์แบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลกำลังเป็นที่ยอมรับของคนทั้งโลก เพราะมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากลไม่อนุญาตให้ใช้สารเคมี ไม่อนุญาตให้ใช้ปุ๋ยเคมี ไม่ก่อให้เกิดมลพิษและไม่อนุญาตให้เผาใดๆ ทั้งสิ้น จึงเป็นระบบที่สามารถป้องกันและรักษาสิ่งแวดล้อมอีกได้เป็นอย่างดี

มาตรฐานเกษตรอินทรีย์

สถาบันบริการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ (สถาบัน IQS) มหาวิทยาลัยแม่โจ้

สถาบันบริการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ หรือ สถาบัน IQS เป็นหน่วยงานในกำกับของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ (วิสาหกิจ) และทำหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านการตรวจสอบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ โดยมีเป้าหมายที่จะส่งเสริมให้ระบบเกษตรอินทรีย์และผลผลิตเกษตรอินทรีย์เป็นระบบที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับและแพร่หลายแก่ผู้บริโภคทั่วไป นอกจากนี้ยังมุ่งมั่นที่จะลดต้นทุนการผลิต สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร สร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพของผลิตภัณฑ์จากการเกษตรของประเทศไทยและเป็นการแก้ปัญหาการเกษตรในอดีตอย่างเป็นรูปธรรม

การดำเนินงานโดยเน้นการรับรองกระบวนการผลิตตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง หมายความว่าให้คำปรึกษาดำเนินการเรื่องการตรวจรับรองตั้งแต่ ปัจจัยการผลิต เช่น ดิน น้ำ ปุ๋ยและอื่นๆ ในการปลูก การดูแลรักษาจนกระทั่งกระบวนการหลังการเก็บเกี่ยว การจัดการบรรจุ

สถาบันการตรวจสอบคุณภาพ
และมาตรฐานผลิตภัณฑ์

การขนส่งจนถึงมือผู้บริโภคหรือผู้ประกอบการ ถ้าดำเนินการตามขั้นตอนจะได้รับการใช้ตรารับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

จากปี 2549 สถาบันการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์เป็นที่ปรึกษาในการจัดทำเกษตรอินทรีย์จนได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์และเป็นที่ยอมรับของตลาดสิงคโปร์และตลาดอื่นๆ ในเอเชีย และคาดว่าในอนาคตผลผลิตจากเกษตรอินทรีย์จะได้รับการรับรองมาตรฐานในระดับนานาชาติ

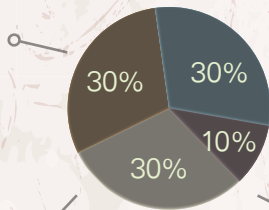
เกษตรอินทรีย์ คือ อะไร

เกษตรอินทรีย์ คือ การทำเกษตรด้วยหลักธรรมชาติ บนพื้นที่การเกษตร ที่ไม่มีสารพิษตกค้างและหลีกเลี่ยงจากการปนเปื้อนของสารเคมี ทางดิน ทางน้ำ และทางอากาศ เพื่อส่งเสริมความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความหลากหลายทางชีวภาพ ไม่ใช้ปุ๋ยเคมี และยาฆ่าแมลงครับ

1. เป้าหมายการทำเกษตรอินทรีย์

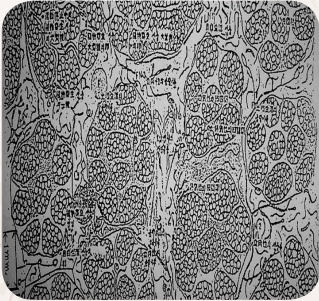
1. ฟื้นฟูและรักษาความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติโดยใช้วัตถุดิบในฟาร์มมาหมุนเวียนใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
2. ป้องกันและหลีกเลี่ยงการปฏิบัติที่ทำให้เกิดมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
3. พัฒนาระบบการผลิตสู่การพึ่งตนเอง สร้างระบบนิเวศ ความหลากหลายทั้งพืชและสัตว์ และรักษาให้คงไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนของระบบนิเวศโดยรวม
4. สนับสนุนการผลิตและกระบวนการจัดการทุกขั้นตอนที่คำนึงถึงหลักมนุษยธรรม
5. ยึดหลักการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูปที่เป็นวิถีการธรรมชาติ ประหยัดพลังงาน และส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

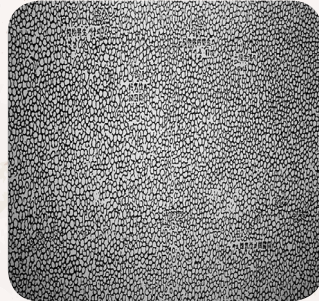
การแบ่งพื้นที่ทำกินตามหลัก
เกษตรทฤษฎีใหม่
ตั้งต้นจาก ที่ดินทำกิน 15 ไร่
ให้แบ่งพื้นที่ออกเป็น
30:30:30:10

การเปรียบเทียบโครงสร้างของดินที่ทำ เกษตรอินทรีย์กับเกษตรเคมี

ตัวอย่างดินที่ทำเกษตรอินทรีย์

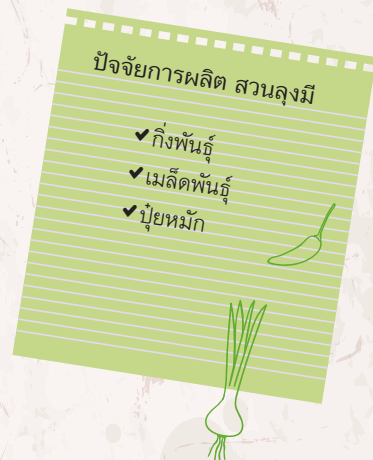
ตัวอย่างดินที่ทำเกษตรเคมี

2. มาตรฐานเกษตรอินทรีย์

2.1 การปฏิบัติในแปลง

2.1.1 แปลงเกษตรอินทรีย์ทุกแปลง ต้องบันทึกการใช้ปัจจัยการผลิตทุกครั้ง และจะต้องทำในระบบเกษตรอินทรีย์ ยกเว้นเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรอินทรีย์ เป็นปีแรกอนุญาตให้ผลิตเป็นเกษตรอินทรีย์ บางแปลงได้ แต่ปีต่อไปจะต้องทำเกษตรอินทรีย์ทุกแปลง หรือในกรณีพิเศษที่โครงการเกษตรอินทรีย์ อาจมีข้อยกเว้นให้กับเกษตรกร

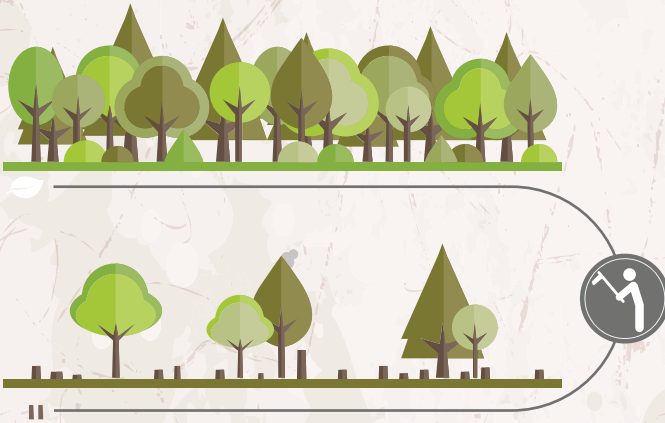
2.1.2 ไร่ หรือ ฟาร์ม หรือ สวน จะต้อง

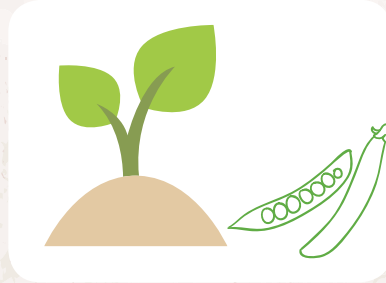
ปลอดภัยอย่างสิ้นเชิง รวมถึงยาฆ่าแมลงที่ทำมาจากสมุนไพรที่มี
ส่วนผสมของสารเคมี ยกเว้นสมุนไพรที่ทำขึ้นมาเองโดยไม่ใช้สารเคมี

2.1.3 ห้ามตัดป่าไม้ที่สาธารณะและบุกรุกป่าใหม่เพื่อทำ
เกษตรอินทรีย์

2.1.4 ให้ปลูกพืชตระกูลถั่วแซมในแปลงหรือให้ปลูกพืชหลากหลายชนิดในแปลงและพืชนั้นต้องไม่ใช่สารเคมี หรือยาฆ่าแมลง

2.1.5 ห้ามเผาทำลายวัตถุทุกชนิด เช่น ใบไม้ กิ่งไม้ ฟางข้าวหรืออื่นๆ

2.1.6 พืชล้มลุก มีระยะปรับเปลี่ยนขั้นต่ำ 12 เดือน หรือขึ้นอยู่กับมาตรฐานที่ขอการรับรอง ต้องเก็บเกี่ยวหลังจากพ้นระยะปรับเปลี่ยน จึงถือว่าเป็นพืชอินทรีย์

ขั้นต่ำ 18 เดือน

2.1.7 พืชยืนต้นหรือไม้ยืนต้นมีระยะปรับเปลี่ยนขั้นต่ำ 18 เดือน หรือขึ้นอยู่กับมาตรฐานที่ขอการรับรอง ต้องเก็บเกี่ยวหลังจากพ้นระยะปรับเปลี่ยน จึงถือว่าเป็นพืชอินทรีย์

2.1.8 ห้ามเกษตรกรใส่
ปุ๋ยเคมี ยาฆ่าหญ้าหรือคุมหญ้า
ฮอโมนสังเคราะห์ทุกชนิด

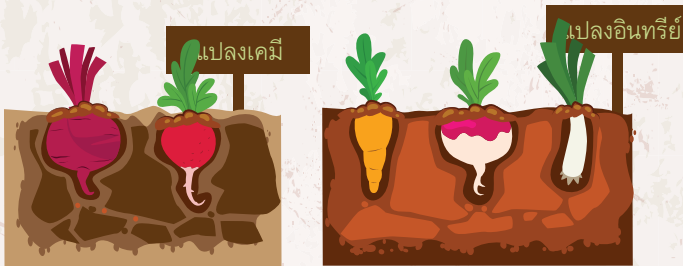
2.1.9 ให้ใช้ปุ๋ยอินทรีย์
อย่างผสมผสานระหว่าง ปุ๋ยหมัก
ปุ๋ยน้ำชีวภาพ จุลินทรีย์และปุ๋ยพืชสด

2.1.10 ให้ใช้วัสดุคลุมดิน
เพื่อควบคุมวัชพืชและรักษา
ความชื้นในดิน

2.2 การป้องกันการปนเปื้อน

2.2.1 พืชในแปลงเคมีจะต้องเป็นพืชคนละชนิด หรือคนละรุ่น กับแปลงเกษตรอินทรีย์

2.2.2 แปลงเกษตรอินทรีย์ต้องแยกจากแปลงเคมีให้ชัดเจน และอยู่ห่างกันไม่ต่ำกว่า 1 – 4 เมตร ห่างมากยิ่งขึ้นดี

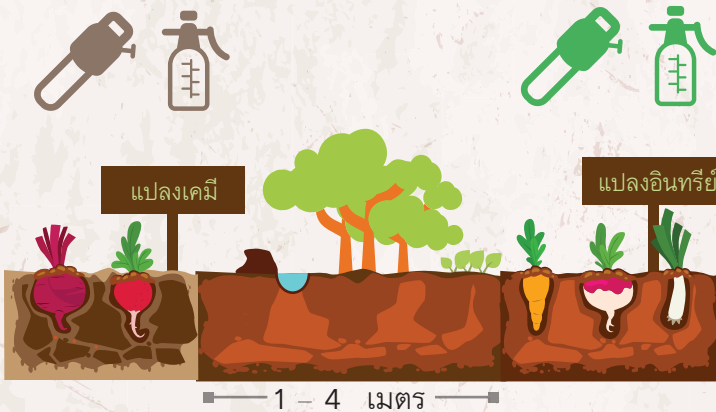
2.2.3 ถ้าแปลงข้างเคียงฉีดพ่นสารเคมีแปลงเกษตรอินทรีย์ต้องมีแนวกันลม โดยปลูกพืชที่มีความสูงกว่าพืชเคมี แปลงข้างเคียงและต้องไม่ใช่พืชชนิดเดียวกันกับที่ขอการรับรอง โดยพืชแนวกันลมไม่ถือว่าเป็นพืชอินทรีย์

2.2.4 แปลงเกษตรอินทรีย์ต้องมีแนวกันชนเพื่อป้องกันการปนเปื้อนทางน้ำ คือ คันดิน คูดิน ร่องน้ำ หรือ แนวไม้พุ่มเพื่อกรองสารเคมี หรือตามคำแนะนำของสถาบัน

2.2.5 ห้ามใช้เครื่องมือการเกษตรปะปน เช่น ถังฉีดยาเคมี ไปฉีดยาสกัดสมุนไพรในแปลงอินทรีย์

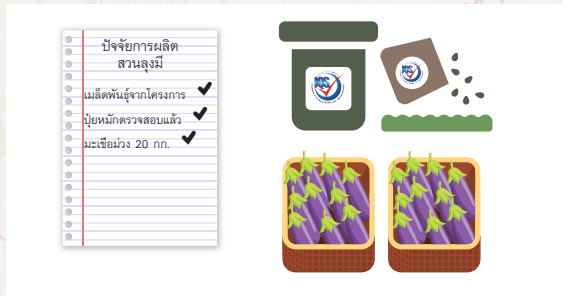
2.2.6 ห้ามนำผลผลิตของญาติ / เพื่อนบ้านมาปะปนด้วย และต้องแยกแยะการจัดการผลผลิตอินทรีย์และเคมีให้ชัดเจน ห้ามกองหรือคัดแยกหรือบรรจุหีบห่อไถ่กัน

2.2.7 ห้ามใช้สารเคมีฉีดพ่นในโรงเก็บผลผลิตหรือโรงบรรจุภัณฑ์

2.2.8 เกษตรกรต้องมีมาตรการป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

2.3 การใช้ปัจจัยการผลิต

2.3.1 เกษตรกรจะต้องบันทึกปัจจัยการผลิต / วัตถุดิบ แหล่งที่มาที่นำมาใช้ในแปลงเกษตรอินทรีย์ และ ปริมาณผลผลิตที่ได้จากการผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ทุกครั้ง

2.3.2 ห้ามใช้พืชที่มีการดัดแปลงตัดแต่งพันธุกรรม หรือ พืชที่เรียกว่า จี เอ็ม โอ (GMO) ใช้ในแปลงอินทรีย์

2.3.3 ให้ใช้เมล็ดพันธุ์หรือกิ่งพันธุ์ ที่เป็นเกษตรอินทรีย์ และเป็นชนิดที่โครงการฯ จัดหาให้เท่านั้น ยกเว้นในกรณีที่เมล็ดพันธุ์หรือกิ่งพันธุ์เกษตรอินทรีย์มีไม่เพียงพอ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากโครงการฯ

2.3.4 การใช้ปัจจัยการผลิตอื่นๆ สมาชิกต้องแจ้งให้ทางโครงการฯ ทราบก่อนเพื่อตรวจสอบและอนุมัติก่อนการใช้

2.3.5 ให้ใช้สารสมุนไพรในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้ เช่น สะเดา ข่า ตะไคร้หอม พริก หนอนตายอยาก ชิง บอระเพ็ด ฯลฯ

2.3.6 ห้ามนำเมล็ดพันธุ์ผักอินทรีย์คลุกสารเคมี กำจัดแมลงศัตรูพืช หรือนำกิ่งพันธุ์ แซ่ในฮอร์โมนสังเคราะห์

2.3.7 ห้ามใช้ปุ๋ยหมักจากเทศบาลและไม่ให้ใช้ปุ๋ยที่มียี่ห้อทางการค้าก่อนที่ได้รับอนุญาตจากโครงการฯ

2.3.8 ห้ามใช้อุจจาระของคนมาเป็นปุ๋ย

2.3.9 ห้ามใช้ขี้ไก่จากฟาร์มที่เป็นกรงดัดนำมาเป็นปุ๋ย แต่สามารถนำขี้ไก่พื้นบ้านหรือขี้ไก่จากฟาร์มที่เลี้ยงแบบปล่อย (ไก่เนื้อ) มาเป็นปุ๋ยได้

2.3.10 ห้ามใช้ฮอร์โมนสังเคราะห์เร่งการเจริญเติบโต

2.3.11 เกษตรกรทุกคนควรผลิตปุ๋ยหมักอินทรีย์ที่หมักเป็น
ฮิวมัส / น้ำหมักชีวภาพ ไว้ใช้เอง เพื่อลดต้นทุนการผลิต และอนุญาต
ให้ใช้ปัจจัยการผลิตที่ผ่านการรับรองเท่านั้น

2.3.12 กรณีแปลงเกษตรอินทรีย์ติดกับแปลงเกษตรเคมี หรือ
อาจเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารเคมีเกษตรกรต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของ
สถาบัน IQS อย่างเคร่งครัด

2.4 การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว

2.4.1 ถูกระสอบหรือภาชนะที่นำมาใส่ผลผลิตเกษตรอินทรีย์ จะต้องเป็นถูกระสอบ หรือภาชนะที่ทางโครงการฯ รับรองและจัดหาให้เท่านั้น

2.4.2 กรณีข้าวเปลือกอินทรีย์ห้ามใช้ถูกระสอบปูยเคมีหรือถุงบรรจุอาหารสัตว์

2.4.3 ถูหรือกระสอบหรือภาชนะที่นำมาใส่ผลผลิตเกษตรอินทรีย์ จะต้องระบุชื่อผู้ผลิต รหัสสมาชิก สถานะผลผลิต

2.4.4 การเก็บผลผลิตทุกชนิดต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐาน หรือ ข้อกำหนดของระบบควบคุมภายใน (กรณีแบบกลุ่ม) เช่น เก็บเกี่ยวที่อายุเหมาะสม คุณภาพเป็นไปตามชนิดของสินค้านั้นๆ นอกจากนี้ต้องยึดหลักคุณภาพนำปริมาณ

2.4.5 ผลผลิตในแปลงเกษตรอินทรีย์ กับแปลงเกษตรทั่วไปจะต้องคัดแยกผลผลิตอย่างชัดเจน และหากตรวจสอบพบภายหลังจะมีบทลงโทษโดยพ้นสภาพเกษตรอินทรีย์ หรือการเป็นสมาชิกเกษตรอินทรีย์ได้ทันที (กรณีแบบกลุ่ม)

ตารางเปรียบเทียบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์

หัวข้อเนื้อหา	มกษ.	IFOAM	EU	NOP
ระยะปรับเปลี่ยน (พืช)	กำหนดขั้นต่ำไว้ 12 เดือน สำหรับพืชล้มลุก และ 18 เดือน สำหรับพืชยืนต้น	กำหนดขั้นต่ำไว้ 12 เดือน สำหรับพืชล้มลุก และ 18 เดือน สำหรับพืชยืนต้น	กำหนดขั้นต่ำไว้ 24 เดือน สำหรับพืชล้มลุก และ 36 เดือน สำหรับพืชยืนต้น แต่มีข้อยกเว้นให้ลดระยะปรับเปลี่ยนลงเหลือ 12 และ 18 เดือนได้	กำหนดขั้นต่ำไว้ 36 เดือน โดยเริ่มนับจากการใช้สารเคมีต้องห้ามครั้งสุดท้าย โดยในช่วงระยะปรับเปลี่ยนไม่ต้องทำเป็นเกษตรอินทรีย์เต็มตามมาตรฐาน และไม่ต้องตรวจในช่วงระยะปรับเปลี่ยน
อินทรีย์วัตถุจากนอกฟาร์ม	กำหนดให้ใช้วัตถุติดจากระบบทั่วไปได้แต่ต้องผ่านกระบวนการหมักที่เหมาะสม	กำหนดปริมาณนำเข้ามามาใช้ในฟาร์ม โดยพิจารณาจากเงื่อนไขท้องถิ่น และพืชที่ปลูก	กำหนดปริมาณนำเข้ามามาใช้ในฟาร์ม โดยเฉพาะปุ๋ยคอก	ไม่ได้กำหนดปริมาณปุ๋ยคอกที่นำมาใช้จากภายนอกฟาร์ม
การใช้ปุ๋ยคอก ดิบ และระยะเวลาทิ้งช่วง ก่อนเก็บเกี่ยว เป็นผลผลิต สำหรับใช้บริโภค (คน)	ไม่ได้กำหนดระยะเวลา	ไม่ได้กำหนดระยะเวลา	ไม่ได้กำหนดระยะเวลา	กำหนดระยะเวลา

หัวข้อเนื้อหา	มกษ.	IFOAM	EU	NOP
วัสดุคลุมแปลง	ไม่มีข้อกำหนด	ไม่มีข้อกำหนด	ไม่อนุญาตให้ใช้ เปลือกไม้, ชีลื้อย, และเศษไม้ที่มีการใช้ สารเคมีฉีดพ่นหลัง จากตัดโค่น มาใช้เป็น วัสดุคลุมแปลง	ไม่มีข้อกำหนด
ปุ๋ยอุจจาระ มนุษย์	ไม่อนุญาต	อนุญาตให้ใช้กับ พืชที่ไม่ได้นำมา บริโภค แต่มีข้อ ยกเว้น ถ้ามีการ จัดการที่เหมาะสม ก่อน	ไม่อนุญาต	ไม่มีข้อกำหนด
ปุ๋ยหมัก	ไม่มีข้อกำหนด	ไม่มีข้อกำหนด	ไม่มีข้อกำหนด	มีการกำหนด รายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุดิบที่มา ใช้เป็นปุ๋ยหมัก, เวลาในการหมัก, อุณหภูมิในกองปุ๋ย, จำนวนครั้งของ การกลับกอง
รายการปัจจัย การผลิตที่ อนุญาตให้ ใช้เป็นปุ๋ยใน ฟาร์มอินทรีย์	- ไม่ให้ใช้ sewage sludge - ไม่ให้ใช้ปุ๋ยคอก (มูลไก่) จากฟาร์ม อุตสาหกรรม	- ไม่ให้ใช้ sewage sludge - ไม่ได้ห้ามใช้ปุ๋ย คอก (มูลไก่) จาก ฟาร์มอุตสาหกรรม	- ไม่ให้ใช้ sewage sludge - อนุญาต Stillage and stillage extract - ห้ามใช้ปุ๋ยคอก (มูลไก่) จากฟาร์ม อุตสาหกรรม - มีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการ ปนเปื้อนโลหะหนักใน ปัจจัยการผลิต	- ไม่ได้ห้ามใช้ปุ๋ย คอก (มูลไก่) จาก ฟาร์มอุตสาหกรรม

หัวข้อเนื้อหา	มกษ.	IFOAM	EU	NOP
รายการปัจจัยการผลิตที่อนุญาตให้ใช้ป้องกันกำจัดศัตรูพืช	อนุญาตเมื่อได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรอง - ryania - diatomaceous earth - potassium permanganate (ต่างทับทิม)	อนุญาต (ไม่มีใน EU) - ryania - diatomaceous earth - sodium bicarbonate - potassium permanganate (ต่างทับทิม)	อนุญาต (ไม่มีใน IFOAM) - hydrolysed proteins - metaldehyde อนุญาต (ไม่มีใน IFOAM, CODEX) - pyrethroids (delta-metrin or lambda-cyhalothrin) - mineral oils (other than light paraffin-based mineral oils)	ไม่มีข้อกำหนด
เกณฑ์ในการอนุญาตปัจจัยการผลิตอื่นๆ	มีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินปัจจัยการผลิตค่อนข้างละเอียด	มีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินปัจจัยการผลิตค่อนข้างละเอียด	ไม่มี	ไม่มีข้อกำหนด
การระบุบนฉลากในกรณีที่มีปริมาณวัตถุเป็นอินทรีย์				
- 70%-94%	“ผลิตจากอินทรีย์” (ระบุส่วนประกอบ)	“ผลิตจากอินทรีย์” (ระบุส่วนประกอบ)	ไม่อนุญาต	“ผลิตจากอินทรีย์” (ระบุส่วนประกอบ)
- 95%-99%	“อินทรีย์”	“อินทรีย์”	ระบุร้อยละของส่วนผสมที่เป็นผลผลิตการเกษตร	“อินทรีย์”
- 100%	“อินทรีย์ร้อยละ100”	“อินทรีย์ร้อยละ100”	“อินทรีย์ร้อยละ100”	“อินทรีย์ร้อยละ100”

หัวข้อเนื้อหา	มกษ.	IFOAM	EU	NOP
รายการปัจจัยการผลิตที่อนุญาตให้ใช้ป้องกันกำจัดศัตรูพืช	อนุญาตเมื่อได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรอง - ryania - diatomaceous earth - potassium permanganate (ต่างหับทิม)	อนุญาต (ไม่มีใน EU) - ryania - diatomaceous earth - sodium bicarbonate - potassium permanganate (ต่างหับทิม)	อนุญาต (ไม่มีใน IFOAM) - hydrolysed proteins - metaldehyde อนุญาต (ไม่มีใน IFOAM, CODEX) - pyrethroids (delta-metrin or lambdacy-halotrin) - mineral oils (other than light paraf-fin-based mineral oils)	ไม่มีข้อกำหนด
เกณฑ์ในการอนุญาตปัจจัยการผลิตอื่นๆ	มีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินปัจจัยการผลิตค่อนข้างละเอียด	มีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินปัจจัยการผลิตค่อนข้างละเอียด	ไม่มี	ไม่มีข้อกำหนด
การระบุบนฉลากในกรณีที่มีปริมาณวัตถุเป็นอินทรีย์				
- 70%-94%	“ผลิตจากอินทรีย์” (ระบุส่วนประกอบ)	“ผลิตจากอินทรีย์” (ระบุส่วนประกอบ)	ไม่อนุญาต	“ผลิตจากอินทรีย์” (ระบุส่วนประกอบ)
- 95%-99%	“อินทรีย์”	“อินทรีย์”	ระบุร้อยละของส่วนผสมที่เป็นผลผลิตการเกษตร	“อินทรีย์”
- 100%	“อินทรีย์ร้อยละ100”	“อินทรีย์ร้อยละ100”	“อินทรีย์ร้อยละ100”	“อินทรีย์ร้อยละ100”

หัวข้อเนื้อหา	มกษ.	IFOAM	EU	NOP
การฉาวยังสี	ไม่อนุญาต	ไม่อนุญาต	ไม่อนุญาต	ไม่อนุญาต
GMO หรือ ผลิตภัณฑ์ที่ได้จาก GMO เป็นส่วนผสม ในอาหาร	ไม่อนุญาต	ไม่อนุญาต	ไม่อนุญาต	ไม่อนุญาต
วัตถุเป็นส่วนผสมที่ ไม่ใช่เกษตรอินทรีย์	ต้องมีการพิจารณา เป็นกรณีๆ ไป และ ต้องมีการทบทวน เป็นช่วงๆ	ต้องมีการพิจารณา เป็นกรณีๆ ไป และ ต้องมีการทบทวน เป็นช่วงๆ	ระบุไว้ใน Annex VI Section C	- ต้องมีการพิจารณา เป็นกรณีๆ ไป และ ต้องมีการทบทวน เป็นช่วงๆ - ห้ามใช้ส่วนผสมที่ ปลูกโดยใช้ sewage sludge จากเทศบาล เมือง
หน่วยรับรอง	กรมวิชาการเกษตร กลุ่มพัฒนาระบบ ตรวจรับรอง มาตรฐานการผลิต สำนักพัฒนาระบบ และรับรองมาตรฐาน สินค้าพืช	มกท. สำนักงานมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์	OneCert Bio AgriCert / Eco Cert / OneCert / CERES)	OneCert Bio AgriCert / Eco Cert / OneCert / CERES
ตราสัญลักษณ์				

มกษ. (มาตรฐานเกษตรอินทรีย์และอาหารแห่งชาติ)
IFOAM (มาตรฐานเกษตรอินทรีย์นานาชาติ)
EU (มาตรฐานเกษตรอินทรีย์แห่งกลุ่มประเทศยุโรป)
NOP (มาตรฐานเกษตรอินทรีย์แห่งประเทศสหรัฐอเมริกา)

สารที่อนุญาตให้ใช้สำหรับการผลิตเกษตรอินทรีย์ ปัจจัยการผลิตที่ใช้เป็นปุ๋ยและสารปรับปรุงบำรุงดิน

ชื่อสาร	รายละเอียด/ข้อกำหนด
1. มูลสัตว์จากปศุสัตว์ และสัตว์ปีก	- กรณีไม่ได้มาจากระบบการผลิตเกษตรอินทรีย์ จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง - ไม่อนุญาตให้ใช้แหล่งที่มาจากฟาร์มที่มีการเลี้ยงแบบอุตสาหกรรม(ใช้สารเคมี หรือให้ยาสัตว์ปริมาณมากและการเลี้ยงแบบกรงตับ) - ไม่ให้ใช้มูลสัตว์สดกับพืชอาหารในลักษณะที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนจุลินทรีย์ก่อโรคสู่ส่วนที่บริโภคได้ของพืช
2. ปุ๋ยหมักจากปฏิกูลของสัตว์ และสัตว์ปีก	
3. ปุ๋ยคอก และปุ๋ยหมักจากมูลสัตว์	
4. มูลสัตว์ชนิดแห้งจากปศุสัตว์และสัตว์ปีก	
5. ของเสียจากสัตว์	- กรณีไม่ได้มาจากระบบการผลิตเกษตรอินทรีย์ จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง ควรผ่านการหมัก และ/หรือการทำให้เจือจางลงภายใต้สภาวะควบคุมแล้ว และไม่อนุญาตให้ใช้แหล่งที่มาจากการทำฟาร์มแบบโรงงาน
6. ปุ๋ยจากธรรมชาติ (ปุ๋ยปลา มูลนก มูลค้างคาว)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
7. ฟางข้าว	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
8. ปุ๋ยหมักจากวัสดุเพาะเห็ด	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง และวัสดุที่ใช้ควรอยู่ภายใต้รายการเหล่านี้
9. ปุ๋ยหมักจากวัสดุอินทรีย์เหลือใช้จากบ้านเรือน	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง

ข้อสาร	รายละเอียด/ข้อกำหนด
10. ปุ๋ยหมักจากวัสดุพืชเหลือใช้	-
11. ส่วนเหลือจากโรงงานฆ่าสัตว์และโรงงานอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ	- โดยต้องไม่ใช่สารสังเคราะห์ และจำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
12. ผลพลอยได้จากโรงงานอุตสาหกรรมอาหารและทอผ้า	- จะต้องไม่มีการใช้วัตถุเจือปนที่เป็นสารสังเคราะห์ - จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
13. สาหร่ายทะเลและผลิตภัณฑ์จากสาหร่ายทะเล	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
14. ชี้อ้อย เปลือกไม้ และของเสียจากไม้	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
15. ชี้ออกจากไม้	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
16. หินฟอสเฟตจากธรรมชาติ	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง - ปริมาณแคดเมียมต้องไม่เกิน 90 mg/kg (มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม) P_2O_5
17. เบสิก สแลค (basic slag)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
18. หินโปแทสเซียมและเกลือโปแทสเซียมจากเหมือง (เช่น kainite และ sylvinite)	- ต้องมีคลอรีนเป็นส่วนประกอบต่ำกว่า 60%
19. ชัลเฟตของโปแทสเซียม (เช่น patenkali)	- ได้จากกระบวนการทางกายภาพ แต่ต้องไม่มีการเสริมด้วยกระบวนการทางเคมีเพื่อเพิ่มการละลาย - จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง

ชื่อสาร	รายละเอียด/ข้อกำหนด
20. แคลเซียมคาร์บอเนตจากธรรมชาติ (เช่น ซอล์ก ปูนมาร์ล ปูนขาว ซอล์ก ฟอสเฟต)	-
21. หินแมกนีเซียม	-
22. หินแคลคาเรียสแมกนีเซียม (calcareous magnesium rock)	-
23. แมกนีเซียมซัลเฟต (epsom salt)	-
24. ยิปซัม (แคลเซียมซัลเฟต)	-
25. สทิลเลจ (stillage) และสารสกัด สทิลเลจ (stillage extract)	- ไม่รวมแอมโมเนียมสทิลเลจ (ammonium stillgae)
26. โซเดียมคลอไรด์ (sodium chloride)	- เฉพาะเกลือสินเธาว์
27. อลูมิเนียมแคลเซียมฟอสเฟต (aluminium calcium phosphate)	- ปริมาณแคลเซียมไม่เกิน 90 mg/kg (มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม) P_2O_5
28. แร่ธาตุปริมาณน้อย (เช่น โบรอน ทองแดง เหล็ก แมงกานีส โมลิบดีนัม สังกะสี)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
29. กำมะถัน	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
30. หินบด	-
31. ดิน เช่น เบนโทไนต์ เพอร์ไลต์ ซีโอไลต์ (bentonite,perlite,zeolite)	-
32. สิ่งมีชีวิตด้านชีววิทยาตามธรรมชาติ (เช่น ไล้เคอนดิน)	-
33. เวอมิคูไลต์ (vermiculite)	-

ชื่อสาร	รายละเอียด/ข้อกำหนด
35. ฮิวมัส (humus) จากไส้เดือนดินและแมลง	-
36. ซีโอไลต์ (zeolite)	-
37. ถ่านจากไม้	-
38. ต่างคลอไรด์ (chloride of lime)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
39. ผลพลอยได้จากโรงงานน้ำตาล	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
40. ผลพลอยได้จากโรงงานผลิตส่วนผสมแปรรูปต่างๆ จากเกษตรอินทรีย์	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
41. ผลพลอยได้จากน้ำมันปาล์ม มะพร้าวและโกโก้	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง

สารที่ใช้สำหรับควบคุมศัตรูและโรคของพืช

ชื่อสาร	รายละเอียด/ข้อกำหนด
1. พืชและสัตว์ 1.1 สารเตรียมที่มีส่วนของไพรีทริน (pyrethrins) สกัดจาก <i>Chrysanthemum cinerariaefolium</i>	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
1.2 สารเตรียมของโรทีโนน (rotenone) หรือสารออกฤทธิ์จากโล่ดิน (<i>Derris elliptica</i>), <i>Lonchocarpus</i> , <i>Thephrosia</i> spp.	- มีการป้องกันการปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำ - จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
1.3 สารเตรียมจาก <i>Quassia amara</i>	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
1.4 สารเตรียมจาก <i>Ryania speciosa</i>	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
1.5 สารออกฤทธิ์จากสะเดา (neem) หรือ Azadirachtin จาก <i>Azadirachta</i> spp.	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
1.6 โพรโพลิส (propolis)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
1.7 น้ำมันจากพืชและสัตว์ (plant and animal oils)	-
1.8 สาหร่ายทะเล (seaweed) สาหร่ายทะเลบด (seaweed meal) หรือสาหร่ายสกัด น้ำทะเล น้ำเกลือ (seaweed extracts, sea salts and salty water)	- ไม่ใช่สารเคมี

ชื่อสาร	รายละเอียด/ข้อกำหนด
1.9 เจลาติน (gelatin)	-
1.10 เลซิthin (lecithin)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
1.11 เคซีน (casein)	-
1.12 กรดธรรมชาติ (เช่น น้ำส้มสายชู)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
1.13 สารหมักจาก aspergillus	-
1.14 สารสกัดจากเห็ดหอม (shiitake fungus)	-
1.15 สารสกัดจาก Chlorella	-
1.16 สารเตรียมจากพืชธรรมชาติ ยกเว้น ยาสูบ	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
1.17 น้ำชายาสูบ (tobacco tea) ยกเว้น สารนิโคตินบริสุทธิ์	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
1.18 กากชา	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
1.19 น้ำส้มควันไม้	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
2. แร่ธาตุ (mineral)	
2.1 สารประกอบอนินทรีย์ เช่น สารผสม บอร์โดซ์ (Bordeaux mixture) คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ (copper hydroxide) คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (copper oxychloride)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
2.2 สารผสมเบอกันดี (burgundy mixture)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง

ชื่อสาร	รายละเอียด/ข้อกำหนด
2.3 เกลือทองแดง (copper salts)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
2.4 กำมะถัน (sulphur)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
2.5 แร่ธาตุผง เช่น หินบด (stone meal) ซิลิเกต (silicates)	-
2.6 ดินเบา (diatomaceous earth)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
2.7 ซิลิเกต (silicates) ดินแร่เบนโทไนต์ (bentonite)	-
2.8 โซเดียมซิลิเกต (sodium silicates)	-
2.9 โซเดียมไบคาร์บอเนต (sodium bicarbonate)	-
2.10 โพแทสเซียมเปอร์แมงกาเนต (potassium permanganate)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
2.11 น้ำมันพาราฟิน (paraffin oil)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
3. จุลินทรีย์ที่ใช้สำหรับควบคุมศัตรูพืชแบบชีววิธี	
3.1 จุลินทรีย์ (แบคทีเรีย, ไวรัส, เชื้อรา เช่น <i>Bacillus thuringiensis</i> , <i>Granulosis virus</i>)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง

ชื่อสาร	รายละเอียด/ข้อกำหนด
4. อื่นๆ	
4.1 ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และไนโตรเจน (carbon dioxide and nitrogen gas)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
4.2 สบู่โพแทสเซียม (สบู่อ่อน)	-
4.3 เอทิลแอลกอฮอล์ (ethyl alcohol)	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
4.4 สารเตรียม Homeopathic และ Ayurvedic	-
4.5 สมุนไพรและสารเตรียมที่ได้จากการเปลี่ยนแปลงทางพลชีวภาพ	-
4.6 แมลงตัวผู้ที่ถูกทำหมัน	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
5. การใช้กับดัก	
5.1 สารเตรียมฟีโรโมน (pheromone)	-
5.2 สารเตรียมจาก metaldehyde ใช้ในกับดัก	- จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากหน่วยรับรองหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง

การจะปรับเปลี่ยนให้ประเทศไทยเปลี่ยนจากการ
ผลิตอาหารแบบที่ใช้สารเคมีมาเป็นระบบการ
ผลิตอาหารอินทรีย์ (Organic Food) จึงเป็น
ทางเลือกสุดท้าย ทำให้รัฐบาลประกาศให้การทำ
เกษตรอินทรีย์เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อสนับสนุน
ให้ประเทศไทยเป็นอาณาจักรแห่งเกษตรอินทรีย์
หรือ "Make Thailand : The Kingdom of
Organic" และเพื่อเป็นครัวของโลกในอนาคต

สำนักงานกิจการในพระดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม

สถาบันบริการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์
Institute of Product Quality and Standardization
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

โทรศัพท์ 0 5387 3801-6 โทรสาร 0 5387 8135